

Arquitectura

ÒSCAR GUAYABERO

Premi al pati de veïns

JOSÉ HEVIA

Interior de l'edifici premiat amb el FAD d'arquitectura

Els veïns d'una casa de pisos de lloguer de Sant Andreu veuen com pul·lula per casa seva gent amb càmeres que mira i remira. Poc s'imaginaven que els seus petits pisos fossin fotogràfics. Es tracta del darrer premi FAD d'arquitectura, obra d'Emiliano López i Mónica Rivera. Aquest és un edifici ple de bones notícies. Primer, perquè va ser un concurs de la Generalitat amb col·laboració amb el Coac per fer habitatges per a joves de lloguer assequible. Segon, perquè es va decidir fer un concurs obert per a arquitectes de menys de 40 anys. Tercer, perquè del resultat se'n va fer un llibre que ha tingut força èxit entre estudiants. Quart, perquè els premis FAD, en el seu 50è aniversari, organitzats per l'Arquinfad, han pres posició, reconeixent l'arquitectura social i apostant per un edifici modest en pressupost i acabats però ambiciós quant a l'ús de l'espai.

Segons Stephen Bates, membre del jurat, va ser una aposta per una arquitectura "corrent i heroica alhora". Potser és una excepció, potser ells eren al lloc adequat al moment precís, tanmateix, benvingudes siguin les bones notícies, amb tot el que està passant...

Estic amb l'Emiliano López i la Mónica Rivera visitant l'edifici. La cara sud està plantejada com una galeria de l'Eixample revisada. Aquí no s'amaga a l'interior d'illa sinó que es mostra com a façana. Mitjançant finestres de fulles regulables es pot obrir a l'estiu, i fer d'aquest espai una mena de balcó, i tancar a l'hivern, per permetre l'entrada del sol fins a dins de la casa. En canvi, a la part interior es fa una passera d'accés als pisos que comunica amb la cuina i el menjador. La passera és prou ampla per posar-hi una petita taula i un parell de cadires. La finestra de la cuina es converteix en un passaplats i la galeria pot ser un espai per sopar a la fresca mentre es conversa amb els veïns. Emiliano resumeix el projecte: "Vam plantejar els habitatges de dins a fora. Volem que tota la part comunitària es pogués usar de manera compartida. Són habitatges de 45 metres quadrats que s'amplien fins a 65, amb aquests espais". Altres detalls, com ara els materials, un pàrquing de bicicletes dins la porteria i un sistema solar per escalfar l'aigua podrien situar l'edifici al voltant de la sosteni-

bilitat. "Nosaltres no usem la paraula sostenible, molts cops diem que el que fem és de sentit comú, simplement". Però el més important és la concepció de l'espai, la ventilació creuada facilita la climatització arquitectònica sense dependència d'aparells d'aire condicionat. Llum i ventilació natural, i gratuïts.

Edificis de dins cap enfora

Contràriament a l'arquitectura que es limita a la pell, ells treballen els edificis de dins cap enfora. "De fet, els arquitectes en sabem poc de compondre façanes, es gairebé un treball pictòric del qual som aliens". Segons l'Emiliano, aquests anys han estat un parany per a molts arquitectes que han quedat atrapats amb la fascinació de l'arquitectura icònica. "Sovint partim dels interiors dels edificis i si hem de prescindir d'acabats exteriors espantosos no ens costa gens renunciar-hi". En aquest cas, es tracta d'un arrebossat pintat i ferro galvanitzat, per millorar la seva durabilitat.

La Mónica fa èmfasi en la idea de compartir serveis. "Ens interessa el símil de l'hotel, amb habitacions petites però bons serveis de conjunt. A Nova York és habitual, per exemple, tenir bugaderia als baixos, aquí sembla una quimera". Certament, hi ha alguna cosa d'hotel en aquest bloc, potser perquè López-Rivera n'han fet un a Navarra. Es tracta de l'Hotel Aire de Las Bardenas. "L'aposta també sortia de l'interior, on vam dissenyar fins i tot els mobles. Al final la pell és una xapa sandvitx que aïlla perfectament però sense cap acabat extraordinari. Vam treballar amb arquitectura prefabricada a mida i muntatge en sec, intentant minimitzar l'impacte, ja que està en un parc natural".

Tornant a la casa, les passereres recorden la casa bloc de Sert, que és força a prop. Hi ha una actitud amb el tándem López-Rivera que connecta amb l'obra de Sert d'ara fa 75 anys. L'Emiliano està fent la seva tesi sobre uns habitatges del 1964 per a estudiants emparellats que Sert va fer a Harvard. López-Rivera tenen una manera de fer arquitectura que fuig de grandiloqüències i que troba en cada projecte, en cada material, aspectes interessants. Petits detalls, com una barana que s'obre per poder posar-hi testos, no fan els edificis icònics però millora la vida dels que hi viuen. També anava d'això l'arquitectura, oi? *

El darrer premi FAD d'arquitectura és un edifici ple de bones notícies